

รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์
ของพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓
และพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๑
ข้อมูลเบื้องต้น

๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

๒. หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

๓. ผู้รักษาการตามกฎหมาย

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

๔. เหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ครบรอบระยะเวลาที่กำหนด
- ได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอนี้จากผู้เกี่ยวข้องในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับ
การร้องเรียนหรือมีข้อเสนอแนะ)
- ได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมายในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับ
การเสนอแนะให้ประเมิน)
- อื่น ๆ คือ

๕. วันที่มีเหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗ โดยประเมินผลที่เกิดจาก
การบังคับใช้กฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

๖. รายชื่อกฎหมายที่เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลสัมฤทธิ์ในรายงานฉบับนี้

- ๖.๑ กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า
พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
- ๖.๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า
พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ (ยกเลิกกฎกระทรวงฉบับที่ ๒)
- ๖.๓ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า
พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๓
- ๖.๔ กฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า
พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐
- ๖.๕ กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๕๙
ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙
- ๖.๖ กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๕๙
ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐
- ๖.๗ กฎกระทรวงการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายใต้พิธีสารมาดริด พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่
๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

- ๖.๘ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๓) เรื่อง เครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้
รับจดทะเบียน ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๓
- ๖.๙ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลาย
ทั่วไป ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๗
- ๖.๑๐ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลาย
ทั่วไป ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๗
- ๖.๑๑ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา
๗ วรรค ๓ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕
- ๖.๑๒ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง เครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘
- ๖.๑๓ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดชื่อทางภูมิศาสตร์ตามมาตรา ๗ วรรคสอง (๒)
แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙
- ๖.๑๔ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดภาพแผนที่หรือภาพแสดงสถานที่
ทางภูมิศาสตร์ตามมาตรา ๗ วรรคสอง (๙) แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า
พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙
ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙
- ๖.๑๖ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดจำพวกสินค้าและบริการ ลงวันที่ ๑๒
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
- ๖.๑๗ ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การขอให้ถือว่าวันที่ยื่นคำขออนุญาตจดทะเบียน
ครั้งแรกเป็นวันยื่นคำขอในราชอาณาจักรตามมาตรา ๒๘ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐
- ๖.๑๘ ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง กำหนดแบบพิมพ์และวิธีการยื่นคำขอตระเบียน
และคำขออื่นๆ ภายใต้พิธีสารมาดริด ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์
๒๕๖๒
- ๖.๑๙ ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง กำหนดแบบพิมพ์และวิธีการยื่นคำขอให้บันทึก
การจดทะเบียนระหว่างประเทศแทนการจดทะเบียนในราชอาณาจักร และคำขอ
จดทะเบียนในราชอาณาจักรที่ได้แปลงมาจากทะเบียนระหว่างประเทศ ลงวันที่
๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐
- ๖.๒๐ ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การแจ้งผลการพิจารณาคำขอตระเบียน
เครื่องหมายการค้าครั้งแรกแบบเร่งด่วน (First Action Fast Track) ลงวันที่ ๙ ธันวาคม
๒๕๖๔
- ๖.๒๑ ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การพิจารณาคำขอตระเบียนการจดทะเบียน
เครื่องหมายการค้าแบบเร่งด่วน (Renewal Fast Track) ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔
- ๖.๒๒ ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง คู่มือการพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๕
- ๖.๒๓ ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การแจ้งผลการพิจารณาคำขอตระเบียน
เครื่องหมายการค้าครั้งแรกในกรณีที่มีความจำเป็นต้องนำเครื่องหมายการค้าไปใช้
อย่างเร่งด่วน ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕

- ๖.๒๔ ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและคำขออื่น ๆ ผ่านทางระบบการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗
- ๖.๒๕ ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง กำหนดแบบพิมพ์คำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง เครื่องหมายร่วม คำขออื่น หนังสือต่าง ๆ และเอกสารประกอบคำขอ พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗
- ๖.๒๖ ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง หนังสือสำคัญและใบแทนหนังสือสำคัญ แสดงการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ารูปแบบใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗

๗. รายชื่อกฎที่ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นการเฉพาะ (ประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นรายฉบับตามแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎ)

- ไม่มี

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย

๘. กฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาใด

๘.๑ เพื่อสร้างการแข่งขันที่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจและการแข่งขันทางการค้าโดยการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าซึ่งใช้เป็นที่หมายแยกแยะความแตกต่างระหว่างสินค้าหรือบริการที่ใช้เครื่องหมายนั้นกับสินค้าหรือบริการที่ใช้เครื่องหมายอื่น ทำให้ผู้บริโภคสามารถทราบถึงความเกี่ยวข้องระหว่างสินค้าหรือบริการของเครื่องหมายและเจ้าของเครื่องหมายการค้า อีกทั้งยังสามารถบ่งบอกถึงคุณภาพของสินค้าหรือบริการที่ใช้เครื่องหมายนั้นได้

๘.๒ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ โดยใช้เครื่องหมายการค้าเป็นเครื่องมือ อันจะเป็นการช่วยให้เศรษฐกิจเติบโตขึ้น

๘.๓ เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีตามพันธกรณีตามความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าขององค์การการค้าโลก (Agreement on Trade-Related Aspect on Intellectual Property Rights : TRIPS) และอนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม (Paris Convention for the Protection of Industrial Property)

๙. มาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ คือ

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดมาตรการสำคัญเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้า ผู้มีส่วนได้เสีย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดฐานความผิดและโทษทางอาญาสำหรับการกระทำอันมีลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณชนและเจ้าของเครื่องหมาย อาทิเช่น การปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว การนำหีบห่อหรือภาชนะที่แสดงเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนแล้วมากับสินค้าของตนเองในลักษณะเป็นการหลอกลวง หรือกระทำการอันเป็นการปลอมหรือเลียนเครื่องหมายของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนแล้วในราชอาณาจักรไทย โดยในกรณีที่มีหลักฐานโดยชัดแจ้งว่ามีผู้กระทำการหรือกำลังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวข้างต้น เจ้าของเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง หรือเครื่องหมายร่วม สามารถบอกกล่าวไปยังบุคคลนั้น

หรือร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน หรืออาจขอให้ศาลมีคำสั่งให้บุคคลผู้กระทำการหรือกำลังกระทำการ ระวังหรือละเว้นการกระทำดังกล่าวนี้ได้

๑๐. กฎหมายนี้มีบทบัญญัติกำหนดให้ประชาชนต้องกระทำการหรืองดเว้นการกระทำ อย่างไร

๑๐.๑ ประชาชนผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยหากเครื่องหมายการค้านั้นได้รับการจดทะเบียนแล้ว จะได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าฯ

๑๐.๒ ประชาชนผู้เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่รับจดทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว ในการใช้เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้

๑๐.๓ ประชาชนที่ไม่ใช่เจ้าของเครื่องหมายการค้าจะใช้เครื่องหมายในลักษณะที่เป็นการปลอม หรือเลียนเครื่องหมายการค้าที่ได้รับจดทะเบียนไว้แล้วไม่ได้

๑๑. กฎหมายนี้ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ พัฒนาการของเทคโนโลยี และ วิถีชีวิตของประชาชนหรือไม่ เพียงใด

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมยังมีความจำเป็นเนื่องจาก ประเทศไทยจำเป็นต้องปฏิบัติตามพันธกรณีความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าขององค์การการค้าโลก นอกจากนี้ กฎหมายฉบับนี้ยังมีบทบาทที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการช่วยทำให้ตลาดการค้ามีการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรมและส่งเสริมการประกอบธุรกิจของ เจ้าของเครื่องหมายการค้าไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากเครื่องหมายการค้าทำหน้าที่ บ่งบอกถึงแหล่งที่มาของสินค้าและบริการที่ทำให้ผู้บริโภคสามารถแยกแยะความแตกต่างของสินค้าและบริการได้ อีกทั้ง ยังมีหน้าที่ในการโฆษณาสินค้าให้เป็นที่น่าจดจำ ทำให้สามารถเพิ่มยอดการ จำหน่ายของสินค้านั้นๆได้ รวมทั้งสินค้าอื่นที่จะจำหน่ายภายใต้แบรนด์ของเครื่องหมายการค้าด้วย และยังสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าทางการตลาด เพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและเพิ่มความน่าเชื่อถือในตัวสินค้า และธุรกิจของเจ้าของเครื่องหมายการค้า โดยเครื่องหมายการค้าบางเครื่องหมายอาจมีมูลค่า ในทางธุรกิจที่สูง และสามารถเปลี่ยนเป็นทุนได้โดยเจ้าของเครื่องหมายการค้าอาจจะได้รับ ค่าตอบแทนการใช้สิทธิได้จากการทำสัญญาอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้าของตน หรือจากการโอนสิทธิในเครื่องหมายการค้าให้กับผู้อื่นอีกด้วย

๑๒. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการมีกฎหมายนี้ คือ

๑๒.๑ เมื่อเครื่องหมายการค้าได้รับการจดทะเบียนแล้ว เครื่องหมายการค้าจะได้รับความคุ้มครองต่างๆ ตามที่พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้ากำหนดไว้ เช่น การคุ้มครองจากการที่ผู้อื่นจะใช้เครื่องหมายการค้าโดยการปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของตน

๑๒.๒ เมื่อมีการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน เจ้าของเครื่องหมายการค้าย่อมมีความเชื่อมั่นที่จะทำการตลาดโดยใช้เครื่องหมายการค้าของตน อันจะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า และช่วยให้ประชาชนสามารถแยกแยะสินค้าที่ตนต้องการจะซื้อได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

๑๒.๓ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคไม่ให้ถูกหลอกลวงจากการซื้อสินค้าที่แอบอ้างความเป็นเจ้าของ สินค้าหรือจากสินค้าปลอม ป้องกันการสับสนหลงผิดในแหล่งที่มาของสินค้า

๑๓. กฎหมายนี้ก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร (ให้พิจารณาตอบเฉพาะประเด็นสำคัญที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยไม่ต้องตอบทุกประเด็นก็ได้)

- เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน

กฎหมายนี้มีลักษณะเป็นการส่งเสริมให้เกิดการคุ้มครองเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง และเครื่องหมายร่วม อันเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่จำเป็นในการค้าขาย สร้างความเชื่อมั่นให้กับเจ้าของเครื่องหมายการค้าในการประกอบกิจการ และช่วยให้ประชาชนสามารถแยกแยะสินค้าที่ตนต้องการจะบริโภคหรือกลับมาบริโภคซ้ำได้ตรงกับความต้องการของตน จึงเป็นการคุ้มครองประโยชน์แก่ผู้ประกอบการและประชาชนมากกว่าที่จะเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพ อย่างไรก็ตาม การจำกัดสิทธิอาจเกิดขึ้นกับบุคคลซึ่งไม่ได้เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า ที่ไม่สามารถนำเครื่องหมายของบุคคลอื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตได้ เว้นแต่จะมีการอนุญาตจากเจ้าของเครื่องหมายการค้าเสียก่อน

- ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม

กฎหมายนี้มีส่วนสร้างความเป็นธรรมในสังคมเนื่องจากกำหนดให้เจ้าของเครื่องหมายการค้ามีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการใช้เครื่องหมายการค้าของตน และกำหนดเหตุของการกระทำ ความผิดฐานละเมิดเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นเอาไว้ ส่งผลให้บุคคลอื่นไม่สามารถนำเครื่องหมายการค้าดังกล่าวไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นการสร้างการแข่งขันทางการค้าที่ยุติธรรม จึงเป็นการสร้างความเป็นธรรมในสังคม

- เป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันหรือการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

กฎหมายนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยนักลงทุนหรือผู้ประกอบการซึ่งเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าสามารถมั่นใจได้ว่า เครื่องหมายการค้าของตนจะไม่ถูกละเมิด หรือหากถูกละเมิดก็จะมีกระบวนการลงโทษผู้กระทำผิด อันเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือในระดับสากล ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และส่งเสริมให้มีการแข่งขันในการพัฒนาสินค้าและบริการอันเป็นการพัฒนาธุรกิจและอุตสาหกรรมและระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ

- เป็นการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

ประเทศไทยเป็นภาคีความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเครื่องหมายการค้า ได้แก่

๑. ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (Agreement on Trade-Related Aspect on Intellectual Property Rights : TRIPS)

๒. อนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม (Paris Convention for the Protection of Industrial Property)

๓. พิธีสารเกี่ยวกับความตกลงมาดริดเรื่องการจดทะเบียนระหว่างประเทศของเครื่องหมาย พ.ศ. ๒๕๓๒ (Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks (๑๙๘๙))

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการทำให้กฎหมายของประเทศไทยสอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

- มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ

กฎหมายเครื่องหมายการค้ามีส่วนสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและมีความสำคัญกับการทำการตลาดของผู้ประกอบการค้า โดยมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือและส่งเสริมให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยการกำหนดสิทธิและหน้าที่ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้า ตลอดจนบทลงโทษ

ผู้ใช้เครื่องหมายการค้าของผู้อื่นโดยละเมิด อันเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือในตลาดการค้า ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถเชื่อมั่นได้ว่าเมื่อมีการทำการตลาดกับสินค้าของตนด้วยเครื่องหมายการค้าจดทะเบียนใดๆ แล้ว บุคคลอื่นจะไม่สามารถแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเครื่องหมายการค้าดังกล่าวได้ และเครื่องหมายการค้าของตนจะไม่ถูกนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต โดยมีบทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำละเมิด นอกจากนี้ เครื่องหมายการค้ายังมีส่วนช่วยให้ประชาชนสามารถแยกแยะความเป็นเจ้าของของสินค้าได้ ส่งผลต่อความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อสินค้าหรือต่อเครื่องหมายการค้าที่ประชาชนเชื่อมั่นหรือได้รับทราบข้อมูลของสินค้าภายใต้เครื่องหมายการค้านั้นมาก่อนแล้ว อันเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นต่อสินค้าที่จะช่วยส่งเสริมระบบเศรษฐกิจของประเทศ

๑๔. มีสถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย หรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

๑. สถิติการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายในประเทศ

ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

32956

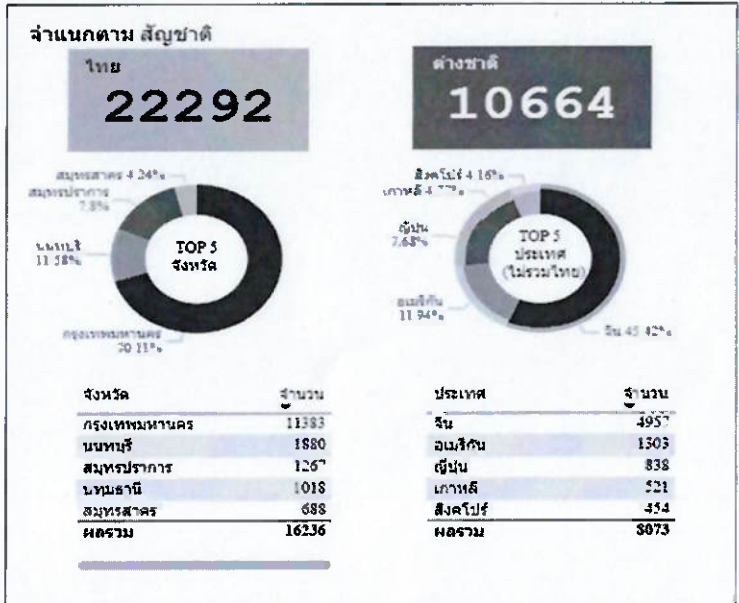
ปีปฏิทิน **2567**

หน่วย : คำขอ

การยื่นคำขอจดทะเบียนย้อนหลัง 5 ปี นับจากปีล่าสุด

จำแนกตามประเภทเครื่องหมายการค้า

- ปี ๒๕๖๗ - ตุลาคม ๒๕๖๗ มีการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายในประเทศรวมทั้งสิ้น ๓๒,๙๕๖ คำขอ

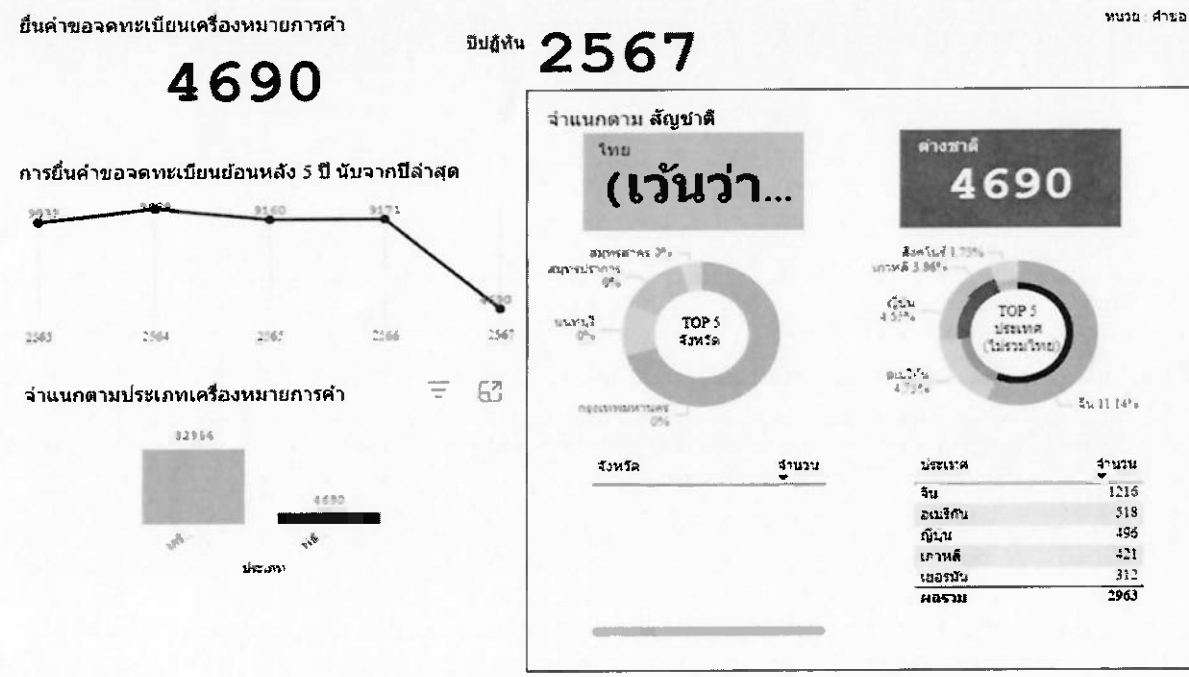
- ปี ๒๕๖๖ มีการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายในประเทศรวมทั้งสิ้น ๓๗,๑๐๘ คำขอ

- ปี ๒๕๖๕ มีการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายในประเทศรวมทั้งสิ้น ๓๔,๒๕๕ คำขอ

- ปี ๒๕๖๔ มีการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายในประเทศรวมทั้งสิ้น ๓๖,๐๖๕ คำขอ

- ปี ๒๕๖๓ มีการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายในประเทศรวมทั้งสิ้น ๓๗,๗๒๕ คำขอ

๒. สถิติการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศผ่านพิธีสารมาดริด

- ปี ๒๕๖๗ - ตุลาคม ๒๕๖๗ มีการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศภายใต้พิธีสารมาดริด รวมทั้งสิ้น ๔,๖๙๐ คำขอ
- ปี ๒๕๖๖ มีการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศภายใต้พิธีสารมาดริดรวมทั้งสิ้น ๙,๑๗๑ คำขอ
- ปี ๒๕๖๕ มีการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศภายใต้พิธีสารมาดริดรวมทั้งสิ้น ๙,๑๖๐ คำขอ
- ปี ๒๕๖๔ มีการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศภายใต้พิธีสารมาดริดรวมทั้งสิ้น ๙,๖๘๘ คำขอ
- ปี ๒๕๖๓ มีการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศภายใต้พิธีสารมาดริดรวมทั้งสิ้น ๙,๐๓๓ คำขอ

๓. สถิติการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญารายปีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
กรมสอบสวนคดีพิเศษ และกรมศุลกากร ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖

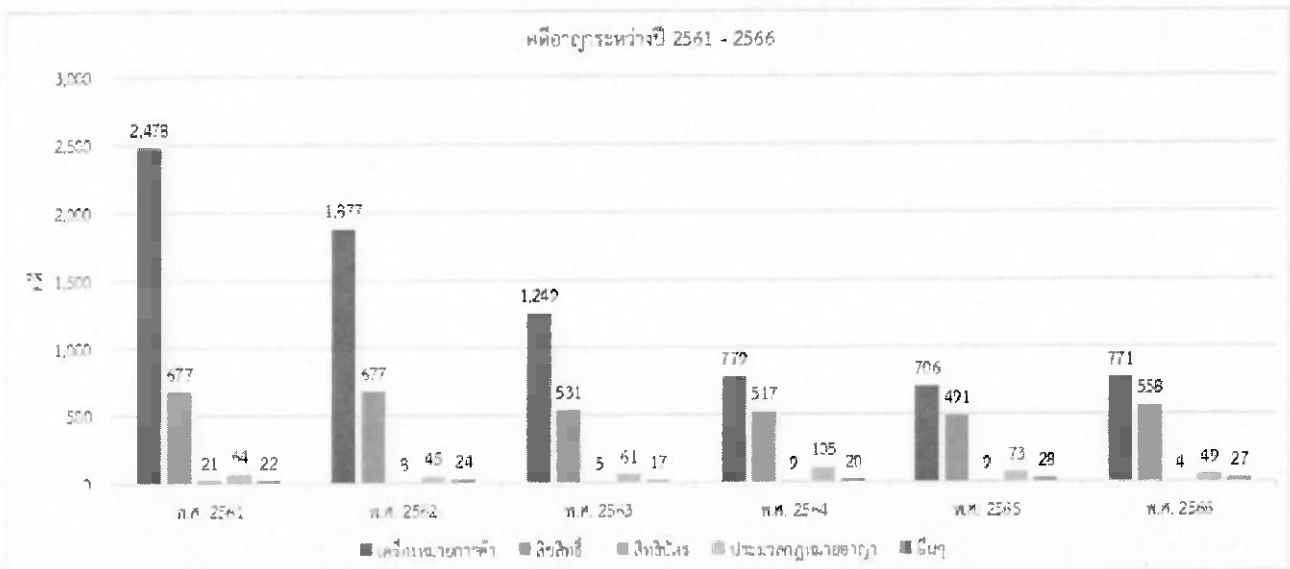
ลำดับ	หน่วยงาน	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566		รวมคดีตั้งแต่ปี 2562 - 2566	
		คดี	ของกลาง (ชิ้น)	คดี	ของกลาง (ชิ้น)	คดี	ของกลาง (ชิ้น)	คดี	ของกลาง (ชิ้น)	คดี	ของกลาง (ชิ้น)	คดี	ของกลาง (ชิ้น)
1	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ												
	พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า	2,786	354,015	1,271	323,032	920	833,420	564	932,256	536	1,399,217	6,026	3,841,940
	พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์	1,079	35,410	527	35,469	438	20,643	517	19,148	252	263,167	2,823	378,737
	พ.ร.บ. สิทธิบัตร	5	271	-	-	23	653	9	37	3	23	40	981
	รวม	3,870	389,696	1,797	358,501	1,381	854,716	1,070	951,341	771	1,667,404	8,889	4,221,658
2	กรมสอบสวนคดีพิเศษ												
	พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า	4	732,747	4	512,621	4	2,922,630	9	672,881	12	176,397	33	5,017,278
	พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์	-	-	-	-	-	-	-	-	1	19,975	1	19,975
	พ.ร.บ. สิทธิบัตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	รวม	4	732,747	4	512,621	4	2,922,630	9	672,881	13	196,372	34	5,037,251
3	กรมศุลกากร	1,006	527,195	1,541	52,517,996	1,941	1,347,055	898	685,354	737	293,658	4,260	55,369,458
	รวมทั้งสิ้น	4,880	1,649,638	3,342	53,388,718	1,869	5,124,401	1,577	2,308,176	1,515	2,157,434	13,183	64,628,367

ข้อมูล ณ วันที่ 4 กันยายน 2567

๓. สถิติการฟ้องคดีต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

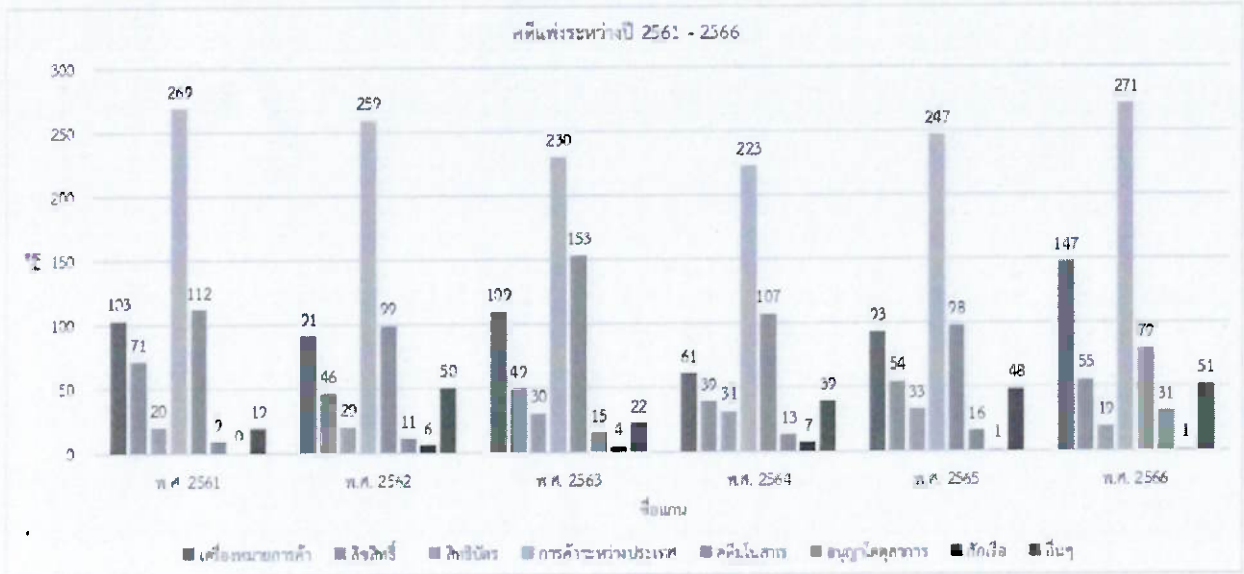
คดีอาญา

ประเภทคดี/ปี	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2566	
เครื่องหมายการค้า	2,478	1,877	1,249	779	706	771	คดี
ลิขสิทธิ์	677	677	531	517	491	558	คดี
สิทธิบัตร	21	8	5	9	9	4	คดี
ประมวลกฎหมายอาญา	64	45	61	105	73	49	คดี
อื่นๆ	22	24	17	20	28	27	คดี
รวม	3,262	2,631	1,863	1,430	1,307	1,409	คดี

คดีแพ่ง

ประเภทคดี/ปี	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2566	
เครื่องหมายการค้า	103	91	109	61	93	147	คดี
ลิขสิทธิ์	71	46	49	39	54	55	คดี
สิทธิบัตร	20	20	30	31	33	19	คดี
การค้าระหว่างประเทศ	269	259	230	223	247	271	คดี
คดีล้มละลาย	112	99	153	107	98	79	คดี
อนุญาโตตุลาการ	9	11	15	13	16	31	คดี
กักเรือ	0	6	4	7	1	1	คดี
อื่นๆ	19	50	22	39	48	51	คดี
รวม	603	582	612	520	590	654	คดี

๑๕. มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายนี้หรือไม่ อย่างไร
- ไม่มี

ส่วนที่ ๓ การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย

๑๖. กฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร
ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๗๒ มาตรา ๒๗๓ และมาตรา ๒๗๔

มาตรา ๒๗๒ ผู้ใด

(๑) เอาชื่อ รูป รอยประดิษฐ์หรือข้อความใดๆ ในการประกอบการค้าของผู้อื่นมาใช้ หรือทำให้ปรากฏที่สินค้า หีบ ห่อ วัตถุที่ใช้หุ้มห่อ แจ้งความ รายการแสดงราคา จดหมายเกี่ยวกับการค้า หรือสิ่งอื่นทำนองเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นสินค้าหรือการค้าของผู้อื่นนั้น

(๒) เลียนป้าย หรือสิ่งอื่นทำนองเดียวกันจนประชาชนน่าจะหลงเชื่อว่าเป็นสถานที่การค้าของตน เป็นสถานที่การค้าของผู้อื่นที่ตั้งอยู่ใกล้เคียง

(๓) ไซข้าวแพร่หลายซึ่งข้อความเท็จเพื่อให้เสียความเชื่อถือในสถานที่การค้า สินค้า อุตสาหกรรมหรือพาณิชย์การของผู้หนึ่งผู้ใด โดยมุ่งประโยชน์แก่การค้าของตน

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
ความผิดตามมาตรานี้ เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา ๒๗๓ ผู้ใดปลอมเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ซึ่งได้จดทะเบียนแล้ว ไม่ว่าจะได้
จดทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน
หกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗๔ ผู้ใดเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นซึ่งได้จดทะเบียนแล้ว ไม่ว่าจะได้จดทะเบียน
ภายในหรือนอกราชอาณาจักร เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นนั้น
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๗. มีการฟ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน
หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับกฎหมายนี้ที่เรื่องและในประเด็นใด
- ไม่มี

๑๘. การใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ และโทษอาญาในกฎหมายนี้
(ถ้ามี)ยังมีความเหมาะสมอยู่หรือไม่ อย่างไร

๑๘.๑ ความเหมาะสมของระบบอนุญาตและดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

เนื่องด้วยเครื่องหมายการค้าอันพึงรับจดทะเบียนได้มีลักษณะที่จะต้องพิจารณา
๓ ลักษณะ เพื่อให้เกิดการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม ได้แก่ การที่เครื่องหมายการค้าที่ยื่นขอจด
ทะเบียนจะต้องมีลักษณะบ่งเฉพาะ ไม่มีลักษณะต้องห้าม และจะต้องไม่เหมือนหรือคล้าย
กับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้แล้ว จึงมีความจำเป็นที่กฎหมายฉบับนี้จะต้องกำหนด
ให้มีนายทะเบียนผู้มีอำนาจพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้อง
คงระบบการอนุญาตเอาไว้

ทั้งนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้จัดทำคู่มือพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
เพื่อให้การใช้ดุลพินิจของนายทะเบียนในการพิจารณาอนุญาตเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๑๘.๒ ความเหมาะสมของระบบกรรมการ

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้มี
คณะกรรมการเครื่องหมายการค้าซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ในการวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของ
นายทะเบียน พิจารณาและมีคำสั่งเกี่ยวกับคำร้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง เครื่องหมายร่วม หรือสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า
หรือเครื่องหมายบริการ และให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง
หรือประกาศ ตลอดจนพิจารณาเรื่องอื่นๆตามที่รัฐมนตรีได้มอบหมาย จึงต้องมีการจัดตั้ง
คณะกรรมการขึ้นเพื่อตรวจสอบการใช้ดุลพินิจพิจารณาคำขอจดทะเบียนของนายทะเบียนอีกชั้นหนึ่ง
ระบบกรรมการตามกฎหมายฉบับนี้จึงยังคงมีความจำเป็นและเหมาะสมอยู่

๑๘.๓ ความเหมาะสมของโทษในทางอาญา

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าได้กำหนดให้มีบทลงโทษผู้กระทำความผิดในโทษทางอาญา ได้แก่ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๐๙/๑ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ ทวิ และมาตรา ๑๑๒ ตริ อันเป็นการกำหนดโทษเพื่อป้องกันผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าตามมาตรา ๑๐๘ หรือ ๑๐๙ ซึ่งหากไม่มีการกำหนดโทษในทางอาญาเอาไว้ อาจเกิดกรณีของการใช้เครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อความสามารถของประชาชนในการเลือกซื้อสินค้าและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมอีกด้วย

ส่วนที่ ๔

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๑๙. การรับฟังความคิดเห็น

- ได้รับความเห็นโดยถูกต้องตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ของแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายแล้ว โดยวิธีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านหน้าเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (law.go.th) และหน้าเว็บไซต์ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา (www.ipthailand.go.th) ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม – ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๗ รวมเป็นระยะเวลา ๓๑ วัน
- ได้รับความเห็นโดยวิธีอื่นนอกจากผ่านระบบกลาง (หากมี โดยระบุวิธี)
- มีหนังสือสอบถามความคิดเห็นไปยังหน่วยงานภาครัฐ สำนักงานกฎหมาย ผู้ผลิตสินค้าหรือผู้ประกอบการค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พร้อมทั้งได้จัดประชุมประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

๑๙.๑ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย					
ข้อ	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แสดงความเห็น	แสดงความเห็นเพิ่มเติม
๑	ท่านเห็นว่า ปัจจุบันยังจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อยู่หรือไม่	๗ (๗๗.๗๘%)	๑ (๑๑.๑๑%)	๑ (๑๑.๑๑%)	-
๒	มีบทบัญญัติมาตราใดของพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมที่ท่านเห็นว่าสมควรยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติม	ควรยกเลิก -	เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม ๘ (๘๘.๘๘%)	-	แสดงความเห็นเพิ่มเติม ๑ (๑๑.๑๑)

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย					
ข้อ	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แสดงความ ความเห็น	แสดงความ ความเห็น เพิ่มเติม
๓	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการกำหนดให้เครื่องหมายที่จะรับจดทะเบียนได้ ต้องประกอบด้วยลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ตามมาตรา ๖ และต้องมีลักษณะบ่งเฉพาะมาตรา ๗	๘ (๘๘.๘๙%)	-		๑ (๑๑.๑๑%)
๔	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าหลักเกณฑ์เกี่ยวกับลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา ๗ มีรายละเอียดครบถ้วนและถ้อยคำมีความชัดเจนในแต่ละอนุมาตรา	๔ (๔๔.๔๔%)	๓ (๓๓.๓๓%)	๑ (๑๑.๑๑%)	๑ (๑๑.๑๑%)
๕	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามมาตรา ๘ มีรายละเอียดครบถ้วนและถ้อยคำมีความชัดเจนในแต่ละอนุมาตรา	๖ (๖๖.๖๗%)	๒ (๒๒.๒๒%)	๑ (๑๑.๑๑%)	
๖	ท่านเห็นว่าการตรวจสอบความเหมือนคล้าย (ตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๒๐) ยังมีความจำเป็นและเหมาะสมหรือไม่	๒ (๒๒.๒๒%)	๖ (๖๖.๖๗%)	๑ (๑๑.๑๑%)	
๗	ท่านเห็นว่าควรมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้มีกระบวนการ Fast Track ภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสมหรือไม่	๘ (๘๘.๘๙%)	-	๑ (๑๑.๑๑%)	
๘	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการต่อศาล (ตามมาตรา ๑๘) ไว้ให้ชัดเจนเช่นเดียวกับมาตรา ๓๘ วรรคสอง	๘ (๘๘.๘๙%)	-	๑ (๑๑.๑๑%)	
๙	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าเงื่อนไขการรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันให้แก่เจ้าของหลายคนตามมาตรา ๒๗ มีความชัดเจนและเหมาะสม	๕ (๕๕.๕๖%)	๓ (๓๓.๓๓%)	๑ (๑๑.๑๑%)	
๑๐	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากจะมีการให้หรือฟื้นฟูสิทธิในคำขอจดทะเบียนที่ถูกละทิ้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่ขาดอายุ ภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสมและมีค่าธรรมเนียมจำนวนหนึ่ง	๗ (๗๗.๗๘%)	๑ (๑๑.๑๑%)	๑ (๑๑.๑๑%)	
๑๑	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าคณะกรรมการเครื่องหมายการค้ายังคงมีความจำเป็น มีหน้าที่และอำนาจที่เหมาะสม	๗ (๗๗.๗๘%)	๑ (๑๑.๑๑%)	๑ (๑๑.๑๑%)	
๑๒	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าเหตุเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามมาตรา ๖๑ - ๖๗	๖ (๖๖.๖๗%)	๒ (๒๒.๒๒%)	๑ (๑๑.๑๑%)	

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย					
ข้อ	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แสดงความ ความคิดเห็น	แสดงความ ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	มีโครงสร้างและรายละเอียดที่ถูกต้องและครบถ้วน				
๑๓	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรกำหนดกรอบระยะเวลาการใช้สิทธิเพิกถอนให้ชัดเจนไว้ในกฎหมาย	๗ (๗๗.๗๘%)	-	๑ (๑๑.๑๑%)	๑ (๑๑.๑๑%)
๑๔	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการทำสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้วตามมาตรา ๖๘ ซึ่งยังคงต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อนายทะเบียน ยังมีความจำเป็นและเหมาะสม	๖ (๖๖.๖๗%)	๑ (๑๑.๑๑%)	๑ (๑๑.๑๑%)	๑ (๑๑.๑๑%)
๑๕	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าความผิดและการกำหนดอัตราโทษในหมวด ๖ มีความชัดเจนและเหมาะสม	๗ (๗๗.๗๘%)	๑ (๑๑.๑๑%)	-	๑ (๑๑.๑๑%)
๑๖	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการปรับสินค้าตามมาตรา ๑๑๕ ควรรวมถึงกรณีการส่งออกป็นอกและการนำผ่านราชอาณาจักร	๗ (๗๗.๗๘%)	๑ (๑๑.๑๑%)		๑ (๑๑.๑๑%)
๑๗	ท่านเห็นว่าบทบัญญัติมาตรา ๒๗๓ และมาตรา ๒๗๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยเฉพาะกรณีการปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในต่างประเทศ มีความจำเป็นและเหมาะสมหรือไม่	๘ (๘๘.๘๘%)	-	๑ (๑๑.๑๑%)	-
๑๘	ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ	-	-	๖ (๖๖.๖๗%)	๓ (๓๓.๓๓%)

๑๙.๒ ความคิดเห็นและข้อสังเกตที่ได้รับ

(๑) หลักเกณฑ์เกี่ยวกับลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา ๗

- แกไขหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๗ วรรคสอง (๑) โดยเสนอให้ตัดคำว่า “ที่แสดงโดยลักษณะพิเศษ” ออก เนื่องจากกรณีการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อตัว ชื่อสกุล ของบุคคลธรรมดาหรือชื่อเต็มนิติบุคคลสามารถจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้ในต่างประเทศ โดยไม่ต้องแสดงโดยลักษณะพิเศษ อีกทั้งการจดชื่อนิติบุคคลหรือบริษัทไม่ได้ก่อให้เกิดความสับสนกับชื่อเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นชื่อที่เหมือนกับบริษัทหรือชื่อที่สร้างขึ้นใหม่ก็ตาม

- ลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา ๗ มีปัญหาในทางปฏิบัติ โดยมีการตีความว่า เครื่องหมายใดจะมีลักษณะบ่งเฉพาะก็ต่อเมื่อมีลักษณะตามมาตรา ๗ วรรคสอง (๑) ถึง (๑๑) เท่านั้น ซึ่งหากพิจารณาอย่างถี่ถ้วนจะพบว่าถ้อยคำในวรรคสองที่กำหนดว่า “เครื่องหมายการค้า ที่มีหรือประกอบด้วยลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นสาระสำคัญดังต่อไปนี้ ให้ถือว่า มีลักษณะบ่งเฉพาะ” เป็นเพียงบทบัญญัติที่มีขึ้นเพื่อยกตัวอย่าง และคำว่าให้ถือว่ามี (deemed to) ย่อม

หมายความว่าแม้เครื่องหมายการค้าจะไม่มีลักษณะหนึ่งลักษณะใดเลยที่กำหนดไว้ในทั้ง ๑๑
อนุมาตราก็ตาม แต่ก็มิได้หมายความว่าเครื่องหมายการค้านั้นจะไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะเสมอไป
ผู้ใช้กฎหมายยังคงมีภาระต้องพิจารณาความมีลักษณะบ่งเฉพาะของเครื่องหมายการค้าตามมาตรา ๗
วรรคหนึ่งอยู่

- การพิจารณาเรื่องเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะตาม มาตรา ๗
แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม นั้น เมื่อนายทะเบียนเห็นว่า
เครื่องหมายการค้าไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง ผู้ยื่นคำขอ
ก็ไม่สามารถส่งหลักฐานเพิ่มเติมตามมาตรา ๗ วรรคสาม ว่ามีการจำหน่าย เผยแพร่ หรือโฆษณาสินค้า
ที่ใช้เครื่องหมายการค้านั้นจนแพร่หลายแล้วได้ จึงเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ

(๒) ลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามมาตรา ๘

- ต่างประเทศหลายประเทศไม่มีกฎหมายห้ามนำชื่อรัฐต่างประเทศมาใช้เป็นชื่อ
เครื่องหมายการค้า ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายของประเทศไทยตามมาตรา ๘ (๖) แม้ว่าผู้ยื่นคำขอ
จะสามารถนำส่งเอกสารแสดงการได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือองค์การ
ระหว่างประเทศนั้นก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเรื่องที่ยากในทางปฏิบัติเนื่องจากไม่มีหน่วยงานใดที่มีอำนาจ
หน้าที่ในการออกหนังสือฉบับนี้ในบางประเทศ จึงอยากให้มีแนวทางในการผ่อนปรน เช่น กรณี
ที่เครื่องหมายที่ได้รับการจดทะเบียนที่ประเทศต้นทางแล้วให้ถือว่าได้รับอนุญาตจากผู้ซึ่งมีอำนาจ
หน้าที่ของรัฐต่างประเทศและสามารถนำมาใช้ในประเทศไทยโดยไม่ขัดต่อมาตรา ๘ (๖)

(๓) การตรวจสอบความเหมือนคล้ายตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๒๐

- บทบัญญัติมาตรา ๑๓ ว่าด้วยเรื่องของการพิจารณาความเหมือนคล้าย
ของเครื่องหมายการค้าขาดความชัดเจนในหลักการพิจารณาของนายทะเบียนว่าจะพิจารณา
ในภาพรวมของเครื่องหมาย หรือพิจารณาเพียงแค่สาระสำคัญ และหากพิจารณาเพียงแต่ส่วน
สาระสำคัญ จะมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอย่างไรว่าส่วนใดจะเป็นภาคส่วนที่มีสาระสำคัญ
ของเครื่องหมาย ควรนำหลักการ Anti-Dissection Rule ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ทั่วโลกให้การยอมรับแล้ว
มาปรับแก้กฎหมายไทยด้วย ซึ่งความข้อนี้เกี่ยวโยงไปยังมาตรา ๑๗ ในเรื่องของการละสิทธิ
บางส่วนที่ไม่เป็นสาระสำคัญของเครื่องหมายการค้า ว่าใช้หลักเกณฑ์ใดในการพิจารณาว่าภาคส่วนนั้น
เป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย หากไม่สามารถแก้ไขบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติได้ ควรพิจารณา
ออกประกาศหรือกฎ เพื่อลดการพิจารณาโดยอ้างอิงดุลพินิจของเจ้าหน้าที่เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือใน
แนวทางการพิจารณาของกรมฯ ได้

(๔) ควรกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการต่อศาล
(ตามมาตรา ๑๘) ไว้ให้ชัดเจนเช่นเดียวกับมาตรา ๓๘ วรรคสอง หรือไม่

- เห็นควรให้กำหนดแนวทางในการอุทธรณ์คำวินิจฉัยคำสั่งของนายทะเบียน
ตามมาตรา ๑๘ ที่บัญญัติให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการถือเป็นที่สุดนั้น ไม่ได้มีการระบุ
เมื่อสิ้นสุดกระบวนการพิจารณาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว สามารถอุทธรณ์คำสั่งการพิจารณา
อุทธรณ์ของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าไปยังศาลได้หรือไม่ และภายในกี่วัน ดังนั้น จึงควรแก้ไข
กฎหมายให้มีความชัดเจน

(๕) เงื่อนไขการรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันให้แก่เจ้าของ
หลายคนตามมาตรา ๒๗

- ควรกำหนดให้สามารถมีการทำสัญญาการใช้เครื่องหมายการค้าร่วมกัน
(Coexistence Agreement) ระหว่างเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนก่อนและเจ้าของ
เครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่ได้ยื่นจดทะเบียนก่อนได้ และ

ให้สามารถนำมาใช้ประกอบการพิจารณาในขั้นตอนขณะที่นายทะเบียนออกคำสั่งปฏิเสธมิให้รับจดทะเบียนตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๒๐ ได้ และให้สามารถใช้ในชั้นอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียนต่อคณะกรรมการได้ด้วย

(๖) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากจะมีการให้หรือฟื้นฟูสิทธิในคำขอจดทะเบียนที่ถูกละทิ้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่ขาดต่ออายุ ภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสมและมีค่าธรรมเนียมจำนวนหนึ่ง

- การให้หรือฟื้นฟูสิทธิในคำขอจดทะเบียนที่ถูกละทิ้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่ขาดต่ออายุควรสามารถกระทำภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสม เช่น เหตุที่ทำให้คำขอจดทะเบียนถูกละทิ้งมิได้เกิดจากความบกพร่องหรือละเลยของเจ้าของเครื่องหมายการค้า เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อลดขั้นตอนการเริ่มจดทะเบียนใหม่ตั้งแต่ต้นซึ่งอาจจะใช้เวลานาน

(๗) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าคณะกรรมการเครื่องหมายการค้ายังคงมีความจำเป็น มีหน้าที่และอำนาจที่เหมาะสม

- องค์ประชุมของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้ามีจำนวนมากเกินไป สิ้นเปลืองงบประมาณ ขาดความคล่องตัว สามารถกำหนดให้องค์ประชุมลดลงเหลือกรรมการเพียง ๓-๕ คน ก็มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากขึ้น อีกทั้งยังขาดบุคลากรที่ช่วยพิจารณาเรื่องเศรษฐศาสตร์ พาณิชย และการตลาด ที่จะช่วยปรับมุมมองการพิจารณาให้เข้าฝ่ายผู้บริโภค และภาคเอกชนมากขึ้น

- ปัจจุบัน คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าล่าช้าเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ใช้เวลานานกว่า ๔ ปีในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่ง จึงเห็นว่าควรมีการเพิ่มจำนวนการเข้าประชุมคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าให้บ่อยยิ่งขึ้น เช่น ให้มากกว่า ๑ ครั้งต่อ ๑ สัปดาห์ นอกจากนี้ คำวินิจฉัยส่วนมากมักสอดคล้องกับคำสั่งของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า จึงเห็นว่า หากมีคำพิพากษาฎีกาที่มีข้อเท็จจริงในลักษณะเดียวกัน คณะกรรมการอาจพิจารณารับฟังแนวคำพิพากษานั้นๆ ได้ด้วยเช่นกัน

(๘) เหตุเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามมาตรา ๖๑ - ๖๗

- เห็นควรให้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิสูจน์การใช้เครื่องหมายการค้าในกรณีที่มีการร้องขอเพิกถอนเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้มีการใช้งานเป็นระยะเวลาเกินกว่า ๓ ปี ตามมาตรา ๖๓ ไว้ให้ชัดเจน เนื่องจากในปัจจุบัน การพิจารณาพิสูจน์เป็นของผู้ยื่นขอเพิกถอนฝ่ายเดียว ในขณะที่หากผู้เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าไม่มีการตอบโต้หรือชี้แจงใดๆ ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริง คณะกรรมการเครื่องหมายการค้าจะตีความว่าการยื่นขอต่ออายุเครื่องหมายการค้าเป็นการถือว่าใช้เครื่องหมายการค้าแล้ว ทำให้ผู้มีส่วนได้เสียที่ยื่นคำขอเพิกถอนแทบไม่มีโอกาสที่จะขอเพิกถอนได้สำเร็จ จึงควรกำหนดให้เจ้าของเครื่องหมายการค้าต้องชี้แจงหรือแสดงให้เห็นว่าตนได้ใช้หรือวางแผนจะใช้เครื่องหมายการค้าในอย่างไร เพราะเป็นเรื่องที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าในยอมจะทราบได้ดีที่สุด

(๙) ควรกำหนดกรอบระยะเวลาการใช้สิทธิเพิกถอนให้ชัดเจนไว้ในกฎหมายหรือไม่

- มาตรา ๖๗ กรณีการเพิกถอนเครื่องหมายการค้าที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าเห็นว่าตนมีสิทธิดีกว่าผู้ซึ่งได้จดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า นั้น ไม่ควรกำหนดกรอบระยะเวลาการใช้สิทธิเพิกถอนน้อยกว่า ๕ ปี เนื่องจากอาจเป็นระยะเวลาที่สั้นเกินไปสำหรับเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีสิทธิดีกว่าในการใช้สิทธิเพิกถอนเครื่องหมายการค้าที่ยื่นขอจดทะเบียนภายหลังตนเอง

(๑๐) การทำสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้วตามมาตรา ๖๘ ซึ่งยังคงต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อนายทะเบียน ยังมีความจำเป็นและเหมาะสม

- การกำหนดให้การอนุญาตให้ใช้ต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียนนั้น เป็นการกำหนดรูปแบบนิติกรรมในทางกฎหมายที่อาจจะส่งผลให้สัญญา franchise และสัญญา licensing

ในประเทศไทยที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นโมฆะ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคการลงทุนเป็นอย่างมาก จึงเห็นควรให้ยกเลิกบทบัญญัติดังกล่าว นอกจากนี้ กรมฯ ควรพิจารณาควรที่จะเปลี่ยนจากการกำหนดให้สัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิ จะต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียนเป็นการจดทะเบียนหรือไม่

(๑๑) ความผิดและการกำหนดอัตราโทษในหมวด ๖

- ควรปรับปรุงมาตรการหรือเพิ่มบทกำหนดโทษแก่บุคคลที่มีพฤติการณ์ครอบครองเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย (Trademark Squatter) โดยในปัจจุบัน มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อาศัยช่องว่างของกฎหมายในการครอบครองเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย (Trademark Squatter) ซึ่งกระทบกับสิทธิที่แท้จริงของเจ้าของเครื่องหมายการค้า และกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเนื่องจากเจ้าของที่แท้จริงไม่สามารถใช้เครื่องหมายการค้าของตนเองในการประกอบกิจการได้

(๑๒) การรับสินค้าตามมาตรา ๑๑๕ ควรรวมถึงกรณีการส่งออกไปนอกและการนำผ่านราชอาณาจักร

เห็นด้วย

- เพื่อเป็นการป้องกันการละเมิดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (ไม่เพียงแต่กรณีนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร) จึงเห็นว่าควรรับสินค้าทั้งในกรณีที่มีการส่งออกไปนอกและการนำผ่านราชอาณาจักรด้วย

ไม่เห็นด้วย

- หากมีการริบระหว่างการส่งออก น่าจะมีปัญหาความเสียหายตามมามาก และอาจไม่มีการใช้จริง ต้องพิจารณาให้รอบคอบ และควรสำรวจว่าสถิติการส่งออกของละเมิดเครื่องหมายการค้ามีมากเพียงใด

(๑๓) บทบัญญัติมาตรา ๒๗๓ และมาตรา ๒๗๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยเฉพาะกรณีการปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในต่างประเทศ มีความจำเป็นและเหมาะสมหรือไม่

- มีความจำเป็นและสำคัญเนื่องจากพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าฯ ไม่ได้ให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนอย่างเพียงพอ

(๑๔) ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ประเด็นกลุ่มของสีที่แสดงถึงลักษณะพิเศษ ดีความว่าเป็นการออกแบบสีเส้นการจัดวางที่เป็นลักษณะพิเศษ ซึ่งหากเป็นตามร่างตัวบทที่ศึกษาจากต่างประเทศนั้น ประเด็นดังกล่าวจะไม่ได้อ้างอิงว่าจะต้องมีการจัดวางอย่างไร แต่ขึ้นกับว่าบุคคลที่มองเห็นสีเส้นของเครื่องหมายการค้า นั้นสามารถรับรู้ถึงลักษณะพิเศษได้หรือไม่ เมื่อการตีความของผู้ตรวจสอบมีการพิจารณาว่าจะต้องมีการจัดวางอย่างมีลักษณะพิเศษแล้ว จึงเกิดข้อสงสัยว่าเครื่องหมายที่ออกแบบนั้นจะมีความต่างอย่างไรกับภาพประดิษฐ์ ประเด็นดังกล่าวอาจจะต้องมีการปรับปรุงแนวปฏิบัติให้มีความชัดเจนและไม่เป็นการตีความที่ขัดกับกฎหมาย

- ควรแก้ไขให้เจ้าของเครื่องหมายการค้าสามารถยื่นคำขอต่ออายุได้ภายในหกเดือนก่อนวันสิ้นอายุ เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาผ่อนผันการต่ออายุภายหลังวันสิ้นอายุทะเบียน และสอดคล้องกับแนวปฏิบัติสากล

- กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรตรวจสอบวิธีการนับระยะเวลาในการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าว่าต่างกับการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าภายใต้พิธีสารมาดริดหรือไม่

- ควรเพิ่มเติมให้มีมาตรการ take down notice กรณีการขายสินค้าที่ละเมิดเครื่องหมายการค้าออนไลน์ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเจ้าของเครื่องหมายการค้าและ platform online มีส่วนร่วมในการจัดการกับการเสนอขายสินค้าปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าทางสื่อออนไลน์ได้

ทั้งนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะรวบรวมประเด็นเหล่านี้เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า หรือการให้บริการของกรมทรัพย์สินทางปัญญาต่อไป

๒๐. ได้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของกฎหมายฉบับนี้ (ถ้ามี) มาประกอบการพิจารณาด้วยแล้วหรือไม่

ไม่ได้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าว มาประกอบการพิจารณา เนื่องจากพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกาศใช้ก่อนที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จะมีผลใช้บังคับ จึงไม่ได้มีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๒๑. หน่วยงานได้

๒๑.๑ ออกกฎหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ดำเนินการออกอนุบัญญัติต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้แล้ว เช่น กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๗ และประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดจำพวกสินค้าและบริการ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ รวมถึงได้พัฒนาการตรวจสอบคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า การต่ออายุ และการทำธุรกรรมอื่นๆ ให้มีความรวดเร็วขึ้นด้วย

๒๑.๒ ดำเนินการอื่นเพื่อปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

ภารกิจของกรมทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าที่ได้ดำเนินการ ได้แก่ การรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า การบังคับใช้กฎหมายร่วมกับเจ้าพนักงานตามกฎหมายในการปราบปรามการละเมิดเครื่องหมายการค้า การให้ข้อมูลและคำปรึกษาเกี่ยวกับการจดทะเบียนและการใช้เครื่องหมายการค้า ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ of เครื่องหมายการค้าให้แก่ประชาชนทั้งในมุมมองทางธุรกิจ เศรษฐกิจ และกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อปกป้องสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าและสร้างความเชื่อมั่นในตลาด เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับเศรษฐกิจและส่งเสริมการลงทุนในประเทศ

๒๒. ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๒๒.๑ กฎหมายนี้มีการบังคับใช้หรือไม่ อย่างไร

พระราชบัญญัตินี้มีการบังคับใช้เป็นการทั่วไป เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ซึ่งการใช้เครื่องหมายการค้าในการประกอบธุรกิจด้วยการเพิ่มมูลค่า

และความน่าเชื่อถือให้แก่สินค้าและบริการ ก่อให้เกิดประโยชน์ในมิติเศรษฐกิจและมิติทางสังคมแก่ประเทศไทย

๒๒.๒ หากมีการบังคับใช้ เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

การบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า การคัดค้านและเพิกถอนเครื่องหมายการค้า กำหนดสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าจดทะเบียน ตลอดจนจรรยาบรรณความผิดกรณีมีการใช้เครื่องหมายการค้าโดยละเมิด เช่น ความผิดฐานปลอมเครื่องหมายการค้าตามมาตรา ๑๐๘ หรือ ความผิดฐานเลียนเครื่องหมายการค้าตามมาตรา ๑๐๙

โดยในปี ๒๕๖๖ มีการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ารวมทั้งสิ้น ๔๖,๒๗๙ คำขอ

๒๒.๓ ประชาชนมีภาระหรือรัฐมีต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ประชาชนที่จะยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าต้องปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า และชำระค่าธรรมเนียมในการยื่นคำขอและการรับจดทะเบียน หรือกรณีมีการต่ออายุเครื่องหมายการค้า และกรณีอื่นๆ หากต้องการดำเนินการแก้ไขใดๆ ในทางทะเบียน

ภาครัฐต้องรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่ตรวจสอบแล้วเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่กฎหมายกำหนด ให้ข้อมูล และให้คำปรึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการจดทะเบียน และการใช้เครื่องหมายการค้า รวมถึงดำเนินการร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย เช่น เจ้าพนักงานตำรวจ ศาล อัยการ ในการป้องปรามการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมอยู่แล้ว

๒๒.๔ เกิดผลที่ไม่ได้คาดคิดหรือไม่พึงประสงค์หรือไม่

ตั้งแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังไม่พบผลที่ไม่ได้คาดคิดหรือไม่พึงประสงค์

๒๓. กฎหมายนี้คุ้มค่าหรือได้สัดส่วนเมื่อเทียบประโยชน์ที่ได้รับกับภาระของประชาชน และทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

พระราชบัญญัติฉบับนี้คุ้มค่าและได้สัดส่วนเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับกับภาระของประชาชน และทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ภาครัฐย่อมต้องใช้ทรัพยากรในการดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะอันได้แก่บุคลากร และเงินงบประมาณในการดำเนินงาน ในขณะที่ประชาชนจะมีภาระเพิ่มมากขึ้นในการที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดในการขอยื่นจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า และจะต้องปรับตัวและเรียนรู้ที่จะใช้เครื่องหมายการค้าอย่างถูกต้อง แต่ผลดีที่ได้รับจากการมีพระราชบัญญัติดังกล่าวมีความคุ้มค่าอย่างยิ่ง เช่น ช่วยในการปกป้องสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าให้สามารถดำเนินการทางกฎหมายได้หากมีการละเมิดเครื่องหมายการค้า ซึ่งเป็น การสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการ และในขณะเดียวกันเครื่องหมายการค้ายังช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคในการทำให้ผู้บริโภคสามารถระบุแหล่งที่มาของสินค้าและบริการได้ อันเป็นการสร้างชื่อเสียง และช่วยให้ธุรกิจสามารถพัฒนาสินค้าและบริการของตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยให้การแข่งขันในตลาดเป็นไปอย่างเป็นธรรมป้องกันไม่ให้มีการใช้ เครื่องหมายการค้าของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าฯ จึงมีส่วนสำคัญ เป็นอย่างยิ่งในการช่วยสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ ส่งเสริมการลงทุนและพัฒนาธุรกิจในประเทศ

๒๔. สมควรยกเลิก แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายหรือกฎหรือไม่ อย่างไร

จากการรับฟังความคิดเห็น มีข้อเสนอให้ปรับปรุงพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าในประเด็นดังต่อไปนี้

๒๔.๑ ปรับแก้ไขมาตรา ๖๓ โดยให้ผู้ยื่นฟ้องเพิกถอนเครื่องหมายการค้าในฐานไม่ใช่เครื่องหมายการค้าภายในระยะเวลา ๓ ปี มีภาระการพิสูจน์เพียงเบื้องต้น และให้เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ถูกร้องขอให้เพิกถอนมีภาระที่จะต้องนำเสนอพยานหลักฐานว่าตนมีการใช้เครื่องหมายการค้าที่จริง

๒๔.๒ เพิ่มบทกำหนดโทษแก่บุคคลที่มีพฤติการณ์ครอบครองเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย (Trademark Squatter)

๒๔.๓ เพิ่มมาตรการ Take down notice กรณีการขายสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าในช่องทางอินเทอร์เน็ต

๒๔.๔ กำหนดลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา ๗ ในประเด็นดังต่อไปนี้

- กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับลักษณะบ่งเฉพาะให้ชัดเจน

- กำหนดให้ชัดเจนว่ามาตรา ๗ วรรคสอง เป็นเพียงการยกตัวอย่างลักษณะที่กฎหมายให้ถือว่ามียุทธศาสตร์บ่งเฉพาะ หรือเป็นบทสันนิษฐานเด็ดขาดว่าเครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะจะต้องมีลักษณะหนึ่งลักษณะใดดังต่อไปนี้ให้ชัดเจน

- แก้ไขหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๗ วรรคสอง (๑) ให้สามารถจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อตัว ชื่อสกุลของบุคคลธรรมดาหรือชื่อเต็มนิติบุคคลสามารถจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้โดยไม่ต้องแสดงโดยลักษณะพิเศษ

- การพิจารณาลักษณะบ่งเฉพาะโดยการใช้ตามมาตรา ๗ วรรคสาม ควรมียุทธศาสตร์ที่แน่นอน เพราะในปัจจุบันยังคงเป็นภาระของเจ้าหน้าที่ในการที่จะต้องตีความว่าการใช้ในลักษณะใดคือการใช้ที่สาธารณชนทั่วไปในประเทศรู้จัก หรือมีชื่อเสียงยอมรับในกลุ่มผู้บริโภค

๒๔.๕ มาตรา ๘ (๖) ควรกำหนดแนวทางให้สอดคล้องกับการพิจารณาของประเทศอื่นๆ เนื่องจากบางประเทศไม่ได้มีหน่วยงานที่มีอำนาจในการอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายของรัฐนั้นๆ เนื่องจากในประเทศดังกล่าวไม่ได้มีการห้ามมิให้ใช้เครื่องหมายตามมาตรา ๘ (๖) ดังเช่นประเทศไทย

๒๔.๖ ควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาภาคส่วนที่เป็นสาระสำคัญของเครื่องหมายการค้าให้มีความชัดเจนว่าภาคส่วนที่เป็นสาระสำคัญจะต้องพิจารณาอย่างไร

๒๔.๗ ควรกำหนดแนวทางและสิทธิในการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการต่อศาลให้ชัดเจนและมีระยะเวลาพอสมควร

๒๔.๘ ควรกำหนดกรอบการพิจารณาของนายทะเบียนและคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าว่าควรพิจารณาในระยะเวลาที่วัน

๒๔.๙ การพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันให้กับเจ้าของหลายคนเนื่องด้วยนายทะเบียนเห็นว่ามียุทธศาสตร์พิเศษตามมาตรา ๒๗ นั้น ควรจะพิจารณาในกรณีที่มีสัญญาการใช้เครื่องหมายการค้าร่วมกันได้ (Coexistence Agreement) หรือหนังสือให้ความยินยอมจากเจ้าของรายแรก ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วต่างก็มีความสุจริตในการยื่นจดทะเบียนด้วยกันทั้งสิ้น และควรพิจารณาหลักฐานความเกี่ยวช่องทางธุรกิจของเจ้าของเครื่องหมายการค้าในเครือเดียวกันที่ได้ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันอีกด้วย

๒๔.๑๐ การเพิกถอนเครื่องหมายการค้ากรณีมีสิทธิดีกว่าตามมาตรา ๖๗ ไม่ควรมีการกำหนดสิทธิฟ้องคดีต่อศาลไว้ที่ ๕ ปีนับแต่นายทะเบียนมีคำสั่งจดทะเบียน

๒๔.๑๑ ควรเพิ่มสินค้าตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๙/๑ เรื่องการนำทึบหรือภาชนะที่แสดงเครื่องหมายการค้าฯ ของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้แล้วมาใช้สำหรับสินค้าของตน

ให้เป็นความผิดในมาตรา ๑๑๐ ด้วยเพื่อป้องกันการนำเข้าสินค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์ของแท้สำหรับสินค้าที่ปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้า

ทั้งนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะนำประเด็นดังกล่าวไปพิจารณา เพื่อการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายหรือปรับปรุงการปฏิบัติงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญาต่อไป

๒๕. สมควรดำเนินการอื่นเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือมีข้อเสนออื่นหรือไม่ อย่างไร

-ไม่มี-

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นางสาวนุสรรา กาญจนกุล)

อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

๒๓ มกราคม ๒๕๖๘

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กรมทรัพย์สินทางปัญญา

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายพีโรส มะหะมัดยั้งกี นางสาวเจษณี แก้วมะเร็ง นายพุดฒิพัฒน์ จิรัสย์ชำนะ

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๕๑๙๑

อีเมล legaldip09@gmail.com